

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Četrti prejemnik: Za celo leto predplačan 15 gid., za pol leta 8 gid., za četrt leta 4 gid., za en mesec 1 gid. 40 kr.
Administraciji prejemnik velja: Za celo leto 12 gid., za pol leta 6 gid., za četrt leta 3 gid., za en mesec 1 gid. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gid. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Členski prejemnik: (administracija) in ekspedicijska. Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trisopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak čen. izveniši nedelje in praznike. ob 1,6. uri popoldne

Štev. 13.

V Ljubljani, v petek 17. januarija 1890

Letnik XVIII.

Duhovščina in socijalno vprašanje.

Kolikrat čujemo vzdih iz prsi: Kaj bode s človeštvom, ki vedno propada! — To je vzdih, ne tajimo, iz srca, polnega ljubezni do trpečega človeštva. A kaj je s tem vzdihom? To je jesenskega večera ledena sapa, ki poljedelca z nagubančenim čelom vsled skrbi za obstanek prepodi izpred priljubljenega mu podstrešja v zapeček tople peči, katero mu je iz ilovice zvaril marljivi Ribničan. Tu v toplem zavetju si mane roke, gleda skozi rosne šipe vegastih oken na zimsko nebo ter pričakuje od pomladnega solnca rumenih žarkov tajne moči, ki mu led razdrobi in zemljo oprosti snežene odeje. V zimskem mrazu večkrat vzdihne: Bode že bolje, Bog bode dal! Nato zopet položi roke v naročaj, dremlje in sanja dalje o boljših časih. —

Tako je naše sedanje socijalno življenje, ako je ogleduješ z verskega, s katoliškega stališča. Mnogi snuje načrte ter z vsem mladeniškim ognjem zastavi svoje moči za dobro, potrebno stvar, a samotnej in svojerod omaga brez izdatne podpore, in s tem zaspi tudi dobra stvar spanje pravičnega.

Pa govorimo jasneje in odločneje brez ovinkov. Naša duhovščina se preveč odteguje socijalnim vprašanjem. Marsikdo misli, če je izvršil svojo najozjo stanovsko dolžnost, storil je vse. Ne! Sv. Pavel je rekel: „Vsem sem postal vse“; in te besede veljajo še sedaj duhovniku. So razmere, ko v resnici duhovnik ne more popolnoma izvršiti svoje naloge, ako po besedah apostolovih noče biti svojemu narodu „v vsem vse“, ako mu na vseh poljih ne podaje roke ter kaže pot krščanske pravičnosti. Živi dokazi nam prišajo, da so sreča ljudstvu oni duhovniki, ki se potezajo tudi za svetne potrebe revnega prebivalstva ter pomagajo v časni nesreči. Taki božji poslanci si pišejo v sreči hvaležnega na-

roda najlepše spomenike. Ali hočete vzgledov? Tu bi pač morali razgrniti cerkveno zgodovino ter naštevati dolgo vrsto imen najplemenitejših mož, ki so z narodom trpeli bēdo in revščino.

Možvelikan sedanjega časa je poleg mnogih tudi kardinal Manning. Ta je izrekel zlato resnico, da se mora cerkev opirati na politično vrejeno ljudstvo; dobrohotnost knezov in vlad ne zadostuje nikoli, ker so odvisni od parlamentov; ljudstvo je treba učiti in voditi, da se poteza za cerkev. Brez dvoma se s tem ljudstvu vkorenini tudi vera. Cerkev je rastla le v boji ter propadala v nedelavnosti.

Stari redovi so se na vseh poljih potezali za ljudstvo, vodili je in vzgajali. Benediktinci in eistercijenci so izsekavali gozde, osuševali močvirja, širili omiko, ljudstva učili rokodelstva. Misijonarji v daljnih deželah morajo še sedaj tako delati.

Kanadski duhovnik Labelle naseljuje ljudi, gradi železnice in uči božje nauke.

Goreči francoski duhovnik Garnier je pokazal, kaj premore dobra volja. Ta mož 30 let staval si je nalogo, da zboljša delavcem usodo v telesnem in duševnem oziru. Držeč se načela, da je pri delavcu treba najti pota do srca, hodil je od mesta do mesta ter govoril proti neveri, brezbožnosti in verski vmemarnosti socijalnih demokratov. Delal je povsod na to, da bi ožje združil delavca in delodajalca, v mnogih mestih je ustanovil bolniške blagajnice (Notre Dame de l'Usine), obrtne šole in nekaka delavska sodišča, ki razsojajo prepire. Ta duhovnik torej ni janzenist, ki se zapira med štiri stene ter ogiblje sveta. On je socijalni politik v duhu evangelija. In komu ni znano ime očeta Kolpinga, ki je združil katoliške rokodelske pomočnike? Komu ni znano ime čudovitega moža Don Boska, ki je umrl minolo leto v Turinu? Božji blagoslov je spremljal njegovo ljubezen do revnih zapuščenih otrok. Nad 160 takih zavodov že deluje; nad 150.000 zapuščenih otrok ima tu streho, kruh

in nauk, do 18.000 rokodelskih učencev zapusti na leto te hiše.

Tako se rešuje socijalno vprašanje. „Pojdi in tudi ti tako stori.“

Vladimir Solovjev o Rusiji.

(Dalje.)

„V Kristusu ni bilo človeške volje in človeškega delovanja,“ trdili so dalje krivoverci, „njegovo človečanstvo je bilo popolnoma pasivno.“ To je kriva vera monotheletov, katere bistvenost je negacija (zanikanje) svobode in dejanj človeka, a logična njena posledica popolna pasivnost. Človeštvu ni treba se prav nič truditi za svoje izveličanje; Bog dela sam. Zato je jedina dolžnost človeka, da je podvržen cerkvi v verskih, cesarju pa v posvetnih rečeh.

Konečno je prišla še kriva vera ikonoklastov, katerej prava osnova in vsebina je bilo zanikanje vse možnosti vzveličanja, posvečenja in združenja z Bogom, za vse, kar je duševno. Nasledek: popolna že razlika in nezmožnost zveze med duhovno in posvetno vlado.

V petstoletni zgodovini teh različnih krivover nastopajo vedno in nepremenjeno tri stranke. Prva, odkritih krivovercev. Tu pod obzirom verskim je reakcija duha poganskega proti krščanstvu; v obziru političnem sovražnik nepodložnega oskrbnitstva cerkve in njene vlade, kakor jo je Jezus Kristus osnoval in papež izobraževal in dovrševal. Druga stranka nasprotno, po krivovercih in najpogostejše tudi po cesarjih proganjena, to so pravoverni katoličanje, braneči bitstvo vere pred paganskimi primeski in neodvisnost cerkve pred napadi cesarske nadmoči, ali grške narodne izključljivosti. To vam je bila cela vrsta očetov in grških svetnikov s svetim Atanazijem in Krizostom na čelu.

Toda v sredi med tema dvema je bila vsikdar tretja stranka. Hotela je ostati pravoverna, toda ni hotela biti katoliška. Na člene vere je bila nave-

LISTEK.

Na početku leta.

(Češki spisal V. Kosmák; prevél A. S.)

Splošna navada je, da znanci svojim znancem voščijo v novega leta dan vse dobro.

Sicer ne poznam osebno vseh svojih čitateljev in premnogi izmed njih me ni videli niso od obličja do obličja, in je tudi že po novem letu — toda to nič ne dé: dolžnost svojo hočem tudi spoiniti vsaj sedaj ter vam vsem voščim, znanim in neznanim, prijateljem in neprijateljem, brez kojih ga ni človeka odkritosrčnega srca, vse dobro.

In tako tudi v istini mislim: nikomur ne želim hudega, temveč vsem samo zdravje, blagoslov božji, moč in vstrajnost pri delu, bogato plačilo za izvršeno delo in zlasti milost božjo, da bi nikoli ne pozabljali, čemu smo baš na svetu, in bi vedno korakali za tem jednim ciljem.

Kedar si ljudje tako-le vzajemno voščijo jeden drugemu, konči dostavljajo: „In konečno vam voščim vse, česar si sami želite, da bi se spoznile vaše najtajnejše želje.“

To so puhle, neumevne besede! Kdaj se je kakemu človeku spoznalo že vse, česar si je želel? Zlasti v sedanji dōbi, ko imajo ljudje tako čudne,

često neizpolnjive želje početkom vsakega leta v svojem srcu in v izvršitev teh želj povsem hodijo po nepravih potih.

Izmed sto jedva jeden dospeje do svojega cilja, ker imajo revčki hrome noge in se jim godí, kakor se je godilo Ventrubi iz Hitrove.

Verojetno je, da niste ni slišali, kaj se mu je pripetilo, in radi tega poslušajte, da vam povém.

Kočar Ventruba gre nekoč po novem letu iz cerkve. Možiček je bil suhe in srednje postave; na sebi je imel oguljeni, sivi kožuh in na glavi lahko čapko. Snega je bilo povsod do kolen, in naš dragi Ventruba je težko korakal dalje.

Hkrati postoji in posluša. Od dveh stranij je bilo slišati prascev cviljenje.

„Pri Urbankovih in Kokšovih koljejo,“ — zagodrnja sam pri sebi ter koraka slabe volje naprej. Premišlja: „Ko bi mi tako-le kdo podaril pitanege debelega prešička, to bi bilo kaj za-mé!“

„Še danes ga zakoljem, da bi se le žena vrnila z drvni domov, no, to bi bilo življenje! Sedel bi pri zakurjeni peči, v kozici bi se peklo in cvrlo, od gospoda župnika bi si izposodil kako lepo kujžico, nabasal bi pipo, pušil in čital, in kadar bi se mi zljubilo, bi pa jedel. Živel bi jedenkrat po gospodski tudi jaz! — Toda, na to še misliti ni!“ — vzdihne. Bil je že pred svojo kočjo; v žep seže po ključ in odklene duri. V koči je bilo prazno. Žena je šla v

gozd po drva, odrasli otroci so pa služili po svetu. Samo mačica je ležala na peči in predla.

Ventruba sleče kožuh, obleče pisano kazajko in se strese, rekoč: „To je tu mraz, naj zakurim.“

Gré torej ven, naloži naročaj hrastovih polenčkov in podkuri v peči. Natlači si pipo — oprezno, da bi ne zgubil ni listič tobaka, vsede na klop tik peči in premišlja: „Ko bi imel tako-le merico vina in kos mesa ali vsaj dober požirek „trapona“! Nečuvna siromašnost!“

Puhne v zrak, pljune in premišlja dalje. — Na okno tik vrta potrka vrabee. Kar šine Ventrubi srečna misel v glavo.

„Dobro“, izpregovori, „za večerjo bomo imeli meso, bodisi kakoršno hoče! Zvita glava je zvita glava, in dobro sem jo pogodil.“

Stopi k oknu in pogleda na vrt. Na drevesih je čepelo polno mršavih vrabeev ter se bistrh očij oziralo okolu, kje bi kaj našli za svoje lačne želodčke.

Ventruba se nasmehne: „Poredneži, vas li zebe? Le počakajte, še danes boste vsi v kozici in notri se boste dobro ogreli!“

Gré torej v čumrato po vrstico in jo pripne na oknuca. Imel je jednostavna okna, in pohabljenе oknice odpirale so se ven.

Privrže tedaj vrstico na jedno oknice, je odpre in se usmeva: „No, čakajte, nagajivei. Danes

zana in tudi proti edinosti cerkve bi ne bila imela nič, ako bi se bilo le središče te jednote (papež) bil nahajal pri njih, pri Grkih, v Carjigradu. Zato pa so rajše imeli cerkev razdvojeno in razdrto, nego eno cerkev, podvrženo rimskemu papežu. Njih nesreča je bila, da so cesarji bili večinoma pristaši krivover, katerih oni niso hoteli, toda nič manjša nesreča bila je sprava (ako se je kedaj posrečila) med cesarjem in papežem. To spravo enkrat za zmiraj učiniti nemogočo, pridržati cesarja v dogmatičnej pravovernosti, toda odtrgati ga od edinosti s cerkvijo in papežem, to je bil glavni smoter, po katerem je več stoletij sistematično težila ter ga konečno tudi dosegla večina grške hierarhije.

Njih postopanje je bilo vedno tajisto. Formalno krivovero so s studom odbijali, toda pokorno sprejemali dogmo, nekoliko prekrojeno po Avgustu, ki jo je podal kot versko resnico. Do mučeništva imeli so še večji gnus nego do krive vere; ako je torej cesar ukazal, hoté in nehoté so podajali se krivoverstvu. Ko pa je vsled širjenja krive vere papež sklical zборе ter razglašal na njih zapovedi (nauk), cerkve in cesarja k pravi veri preobračal, vračali so se ti neprostovoljni krivoverci znova v krilo sv. cerkve. Toda komaj se je na takem zboru in po njem objavila, utrdila in v veljavo došla ne samo veljava (moč) papeževa, marveč tudi njegova najvišja vlada v cerkvi, takoj so se oni vračali k svoji priljubljenej podzemeljske delavnosti in to vlado izpodkopavali. Za vsako zmago prave vere in cerkve vzbruhnili je v Carjigradu nova reakcija proti papeštvu, katera se je hotela z dogmatično zmago okoristiti, toda hotela priti izpod nadvlade in cerkvene jednote, meneča postati sama ta cerkvena vlada (oblastnija).

Ali bi pa na noben način ne bilo mogoče, vere se ne dotikaje, prenesti čast cerkvenega poglavarja z rimskega papeža na bizantinskega škofa? Nad tem so razmišljevali in delovali cela stoletja. Prvi korak k temu bil je, da so patriarhat odvzeli heraklejskemu škofu in izročili carjigraškemu. Naposled, po stoletjih in korak za korakom se strpljivo bližajoč k namerovanemu smotru (te naznačene korake večinoma opuščamo navesti), prišel je Focij in premagavši z močjo duhovenstva grškega krivo vero Paulicijansko, je preklel to, kakor tudi vse druge krive vere. Čistota vere je bila naznačena, ostal je samo drugi del programa: obiti se brez papeža, odtrgati se od Rima! Cesar je konečno tudi opazil, da bi bilo to tudi za njega najbolje. Zakaj bi imel z izmišljevanjem ali poprijemanjem se čedalje novih krivover dražiti čutila podložnikov ter nemara v nekakošnem nesrečnem trenutku prignati jih celó papežu k nogam? Daleč ugodnejše je, s svojim pravovernim duhovenstvom složno živeti in ne biti v ničemer od nekoga odvisen. Duhovska in posvetna vlada bizantinska sta se konečno dobro sporazumeli ter podali si roké v hoji k vzajemnemu smotru, kateri je bil zanikanje krščanstva, kot moči v človeške družbi, kot prvotine in nagona človeškega napredka. Vredno je, da se opozori na to, da od

jo bote skupili! Potresel vam bom drobtinice, in vjel vse“.

Vzame torej košček rženega kruha, nadrobi polovico na okno in polovico na mizo, ki je stala tik okna. Drugi konec motvoza prime z desnico, ter zleze za peč.

Kar ugleda mačko.

„Oj, draga moja mačica, ti moraš iz izbe; inace mi boš preplašila vse vrabčke.“

Zgrabi muco in jo puhne v vežo. Na to zopet zleze za peč, prime za vrstico, vleže se na trebuh in preži, kedaj bodo prifrčali vrabci v izbo.

Na drevesu pred oknom čepel je stari vrabec, premeten in skušen sodnik — nezaupno zróč na okno in z glavo kimajoč: „Hočem ali ne? — Kaj pomeni to, da nam danes tú posipajo?“

Toda za kratko zmaga v njem glad, ojunači se in zleti na okno. — Pozoblje enkrat, dvakrat, pri kima z glavico ter namigne drugim, rekoč: „Dobro! dobro!“ — In ko bi trenil bilo je na oknu polno vrabcev; zobali in ruvali so se, da je bilo veselje.

Ventruba za pečjo se še ne gane, samo oči mu iskré radosti in si misli: „Potrpite, ko bodete na mizi, nategnem motvoz, okno zaloputne in vi, poredneži, vjeli ste se v past. Vsi boste vjeti, oj, to bode pečenka.“

In stari vrabulj radovedno pokukava v izbo.

842. leta ni bilo že nobenega cesarja krivoverca v Bizaneiji. Cesar je sprejel enkrat za vedno pravoslavlje, kot abstrakcijsko vero v teoriji, a patrijarhi in pravoslavni škofje so blagoslovili poganstvo v javnem življenju! A da „sine sanguine nullum pactum“, torej je veličastna hekatomba Pavlicijanov zapečatila ta „alians du Bas Empire avec la Basse Eglise“.

Takrat je svet vzhodni in grško cesarstvo odreklo se poklicu, pravu in zmožnosti dovršenja tega, kar je bila njih naloga: namreč vprovedenje krščanstva v javno društveno-kulturno življenje ljudi. Ta poklic in zmožnost izvršiti ga, prešle so na zapad. Vogelni kamen krščanske države snoval je Klodovej, podlaga utrdila se je za časov Pepina, a odločen korak bil je storjen s kronanjem Karola Velikega, na kar je vzhod odgovoril z odločnim odtrganjem od cerkve. Srednjevečni zapad tudi ni zadostil idealu krščanske države. Tekmovanje cesarja s papeži, vsled česar tudi potreba, da so se papeži preveč ukvarjali s posvetnimi in političnimi zadevami, dalje prevelika skrb za posvetne zadeve pred cerkvenimi, naposled še razkol in skaza cerkvenih običajev.“

Čudno je le to, da je v tem razlaganju pisatelj le površno omenil reformacijo Lutra in ni se poprijel dela, da bi pokazal, kakó močno in odločno se je ona lotila, da bi uničila ta ideal krščanske države, katere po pisateljevem mnenju ni mogel ustanoviti srednji vek.

„Dosti, da cerkev ni premogla ustvariti v Evropi politične in društvene pravičnosti, kajti nedostajalo ji je za to prave katoliške države. Po reformaciji so narodi in države, ki so se odtrgale nadvladi cerkveni, hotele same ta smoter iskati in najti. S kakošnimi posledicami? Krščanska zavest in krščanska vest se je izgubila, revolucijska filozofija na to mesto ni prinesla ničesa. Splošni militarizem zamenil je vse človeštvo v oboroženo armado, napolnjeno národnega sovraštva, stokrat strastnejšega, nego je ono bilo v vekih srednjih. Medsobojna sovraštva nepotolajljiva in grozeča s splošnim ugonobljenjem; upadek moralnih moči in značajev, čedalje večje število pojavljajočih se strašnih zločinov, norostij in samoumorov; to je skupiček napredka, kakoršnega je izvršila Evropa, odkar se je osvobodila veljave in vlade cerkve.“

Takó je nastopila sedanost in ž njo konec tega uvoda „Predgovora“, kateremu je bil predmet minolost. Sedaj sledí njegov konec, in v njem prihodnost, kakor jo pisatelj pojmi in predvideva.

„Dokazi srednjih vekov in novejših časov učé, da niti cerkev brez pomoči svoje posvetne oblasti toda ž njo složno, niti država s svojimi lastnimi močmi, ne moreta izvršiti pravičnosti in miru na zemlji. Izborna sporazumljenje, organična edinost obeh teh vlad, brez zapletov in razdvojenja med njima, to je konečni pogoj pravega napredka. Vpraša se samó, ali je v krščanskem svetu država, ki je zmožna lotiti se na novo in z nádo vspeha — dela Konstantina in Karola Velikega?“

Globoke verske in ob enem monarhične zmož-

Notri je vse tiho, čuti je samo nihalo pri uri — na mizi pa polno lepih, velikih drobtin!

„Nobenega ni doma“, dé sam pri sebi stari vrabulj, in frrr! z okna na mizo; vsi drugi pa za njim.

To je bil pogled na vrabce skakljajoče in ščebetajoče po mizi.

Čuda, da same radosti Ventruba ni vskliknil: „Oj, kako imam prebrisano glavo! To bi ne prišlo vsakemu na misel!“

Ko so bili vsi vrabci na mizi, Ventruba hitro, a silno nategne vrstico in okno zaropče: bre, cink! vrabčki pa frrrk ven . . .

Ventruba zré zabodeno na okno, koje je razbil s presilnim natezanjem; oknica je pa pala na vrt.

Žalostno zleze s peči in premišlja lov na vrabce: obrisal se je za pečenko, okno je razbito, obód pohabljen, a v izbi mraz, ko v beznici in miza je vsa onesnažena od porednih vrabcev.

Lahko si mislite, kako je bilo ubogemu Ventrubi pri sreči in kako je režala žena nanj, vrnivši se domov.

Da bi se vašim voščilom in željam ne godila taka, kakor temu Ventrubi, radi tega si želite na početku tega leta samo možne reči, izvolite si v dosego svojih ciljev vam pristojna sredstva, neustrašeno korakajte bodočnosti naproti, izročajoč vse drugo previdnosti Vsemogočnega.

nosti naroda ruskega, nekatere kot proroške dogodbe v njegovej minolosti, ogromna in vkupna masa njegovega naseljenja, vse to zdi se, da namen Rusije je, da bi podarila splošnej cerkvi to politično moč, kakoršna ji je potrebna v prenovljenje in rešenje Evrope in človeštva.“ (Dalje sledí.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 17. januarija.

Notranje dežele.

Irredenta. V Rimu se je osnoval odbor, ki bo hranil nekatere Garibaldijeve predmete toliko časa, da bo Trst — „rešen Avstrije“, potem bo pa dotične „spomine“ izročil tržaškemu zastopu. — Kakor poročajo iz Rima, sklenil je italijanski ministrski svet v svoji seji dné 13. t. m., da bo iz Trsta prognanemu „Independentovemu“ vredniku Ullmannu izročil — zalogo duhana. Tako plačuje naš ljubi prijatelj Crispi irredentovske rovarje!

Spravne obravnave. Liberalni listi pravijo, da morajo Nemci zopet vstopiti v češki deželni zbor, če hoče vlada, da bo obveljal sklep konferencije gledé nove iztočno-češke trgovinske zbornice, ker bo v tem slučaju treba prenameniti deželno-zborski volilni red in je k temu treba dvetretinjske večine tričetrtinskega deželnega zbora. — Večina listov je mnenja, da so obravnave predvčeraj došle do kritičnega momenta. Pri pravosodnih zadevah se je unela jezikovna debata. Nemci so vstrajali pri tem, da je to vprašanje državna zadeva in da more o njej sklepati le državni zbor. Čehi so se temu ustavljali, češ, tako postopanje bi bilo toliko, kakor priznanje nemščine za državni jezik. V tem oziru se mora sedaj vlada izjaviti ter je to menda včeraj storila. Dokler ne dosežejo sporazumljenja gledé jezikovne enakopravnosti, toliko časa ne bo mogla konferencija pričeti nadrobne razprave o razdelitvi sodiščnih okrajev. „N. F. P.“ škodeželjna naglaša, da se ravno jezikovno vprašanje ne premakne z mesta ter v svoji znani nesramnosti predbaciva Čehom krivdo, ker jih „pri razpravah ne vodijo praktične potrebe in državnopravni momenti, marveč le narodna prevzetnost“. K sreči „N. F. P.“ ni glasilo vseh nemških pooblaščenecv, ki se udeležujejo spravnih obravnav.

Vnanje države.

Srbija. Kralj Aleksander je na novega leta dan st. st. sprejel čestitke regentstva, ministrov, generalov in mestnega prefekta, po službi božji pa je obiskal kraljico-mater, pri kateri se je dolgo časa mudil. Princ Ferdinand bolgarski je brzojavno čestitke poslal kralju Aleksandru, regentstvu in vladi. — „Male Novine“ pravijo, da je kralj Milan iz Pariza odpotoval v Monte Carlo in da se še do danes ni povrnil v Pariz. Uradne „Srpske Novine“ temu v uradni izjavi oporekajo. V Belemgradu tudi govoré, da bo prihodnje dni prišel Milan v Belgrad. Dobro podučeni krogi tej trditvi ne verjamejo.

Bolgarija. „Köln. Zeitung“ pravi, da je vest neresnična, ki trdi, da je Turčija zaradi bolgarskega posojila razposlala okrožnico. Turčija je bila v tem oziru takoj od začetka podučena ter ni ugovarjala. Tudi do danes ni še znano, kakovo stališče bo turška vlada zavzela nasproti ruski noti.

Rusija. Rusko ministerstvo notranjih zadev je sklenilo, da bo odslej troške za pravoslavno duhovščino v zapadnih pokrajinah pokrivalo s posebno doklado k deželnim davkom; dotični davek bo znašal 728.713 rubljev na leto. Z drugimi besedami se to pravi: Katoličanje bodo morali zoper nje naperjeno pravoslavno propagando sami plačevati. Dalje je vlada dovolila za tekoče leto 350.000 rubljev v podporo gradbam pravoslavnih cerkvá po teh pokrajinah. In pri vsem tem se Rusija pritožuje zoper katoliško propagando v Bolgariji in ostalih balkanskih deželah?

Francija. Poslanec Mesureur bo prihodnje dni v zbornici predlagal, naj se ustanovi najvišji delavski svet, ki bo odločeval v vseh vprašanjih gledé dela in delavcev. Svet bo imel sto članov, katere bo imenovala vlada, in sicer 40 izmed poslancev ali merodajnih osob, 60 pa izmed odposlancev delavskih sindikatnih zbornic.

Gladstone je danes teden svojim najemnikom priredil povodim plačevanja najemnin običajno pojedino. Pri pomenkovanji je omenil tudi „nacijonalizovanje“ dežele. To je dolga in strašna beseda, pomen njen je pa jasan. Beseda namreč izraža, naj postane država edini lastnik zemljišč. Ko bi bilo mogoče izvesti ta načrt, bil bi dober. Graščaki bi smeli zahtevati odškodnino, ugovarjati pa bi ne imeli pravici. Toda jasno mi ni nikakor, kako bi bilo mogoče to izvršiti, kakó naj postane država dober graščak. V deželi, kakor je Anglija, graščak nikdar ne more imeti več nego tri od sto od svojih zemljišč; zaradi tega sem pa odločno za to, da ostane dosedanje razmerje mej graščaki in najemniki.

Portugalska vlada je minolo nedeljo velešilam razposlala okrožnico, v kateri razpravlja, da Anglija dné 10. t. m. niti ni čakala na odgovor svoje note, marveč je takoj izročila svoj ultimatum. Angleška nota je trdila, da se Serpa Pinto ni ravnal

po ukazih svoje vlade. V resnici je pa že pred tremi tedni zapustil Nyasso ter bolan leži v Mozambique-u. Portugalska vlada že takoj od začetka tega razpora želi, da bi se stvar izročila mednarodni konferenciji.

Kreta. „Pol. Corr.“ poroča iz Aten, da je tam zopet prvo dnevno vprašanje kretska zadeva. Zanimanje Grkov za Krečane že zaradi tega ne more prenehati, ker dohajajo obširna poročila o najmanjšem dogodku s Kreta v Atene. Poleg tega pa neštevilni kretski ubežniki neprestano opominjajo na sultanov ferman, ki nikakor ne zasluži imena milosti. Od pomiloščenja so izvzeti vsi „navadni“ hudodelniki. V tisočerihih slučajih pa ravno pri vstaji ni mogoče razločevati mej političnim in „navadnim“ zločinom. Ferman sploh tudi kretske ustavne pravice krati, katere je potrdila berlinska pogodba. Grki neprestano mislijo na to, kako naj pomagajo Krečanom; pred vsem dobro vedó, da se pri tem ne smejo zanašati na podporo nobene vlade, vendar pa upajo, da bo prišel ugoden trenutek, ko bodo mogli samostojno v tem oziru nastopiti.

Brazilijska. Gospodje mogotei v Rio Janeiru postopajo jako „odločno“. Zasobna pisma pripovedujejo, da so dne 18. decembra povodom protivstaje usmrtili sto oseb, drugi dan pa obesili 21 „vstajnikov“. Vstajnik ima pravico „vstajnika“ obsojiti na smrt, ker ima v rokah — moč.

Izvirni dopisi.

Iz Prage, dné 13. januarja. (Spravna posvetovanja. — Polabsko politično društvo. — Konservativni nemški listi zoper češko duhovščino. — Cesar v Krkonoših. — Chalupa, Hes in Ivanišević.) Z veliko napetostjo pričakuje vsak rodoljub izid takozvanih spravnihih konferencij na Dunaji, koje tolmačijo v Čehom neprijateljskih krogih za Čehe neprospešne in za Nemce ugodne. Toda tudi Čehi se ne nádejajo od teh pogajanj mnogo, ker se bojé, da bode izid zanje nepovoljen. Javna tajnost je tu, da vlada in še drugi činitelji hoté spravo in da hoté učiniti pritisk, sicer ne na Nemce, temveč na — Čehe.

Istina je, da so se pri pojedinih in v prijateljskih pogovorih češki in nemški zaupni možje osebno približali jeden drugemu, ali težko je cela desetletja nakupičene zapreke premagati in odstraniti v štirinajstih dnevih.

Da sedanja spravna akcija nima koristiti Čehom in da se imajo podeliti velike administrativne koncesije Čeho-Nemcem, slutila je takoj v početku instinktivno vsa češka žurnalistika. Večina si ta prevrat na Dunaji tolmači in pojasnjuje v jednom oziru tudi s premenami razven naše države. Obligatno navdušenje za trocarsko zvezo se je pri naših oficijozih o Božiču in Novem letu zeló ohladilo; Italija se približuje Francoski; Nemčija se krčevito kloni k Ruski, in cesar Viljem se z možitvijo sestre svoje prečudno ponuja carju in carjeviču, in kakor „Times“ poročajo iz Carjigrada, Nemčija in Italija ne odobrujeta avstrijske politike v Bolgariji. To vse je za las slično nekemu pritisku na Avstrijo, koja naj bode popustljiva Nemcem ali pa Rusiji, — zopet jednoč Nemčiji na ljubo, kajti inostranska politika je še vselej pri nas imela vpliv na notranjo politiko. Herbstovih persekucij in Kollerjevih dragonad se sicer ni treba več bati Čehom v Avstriji, vendar skoro možna je stvar, da vlada krene tudi lahko na — levo.

Tudi dunajski dopisnik „Dziennika Polskiego“ trdi, da vlada hoče učiniti Nemcem marsikako ljubav, ter pravi, da bodo pozitivna posledica cele akcije koncesije Nemcem. Pri prvi priliki prišli bodo Nemci zopet v češki deželni zbor brez formalnega sporazumljenja s Čehi povsem na podlagi od vlade doseženih koncesij. Tako tolažijo Čehe njihovi politični prijatelji! Bodisi vspeh teh konferencij, kakoršen hoče, posledica bode to mladočeške adresne in Husove debate v deželnem zboru. Mladočehi bodo videli, da so bili najeti pomagati in agenti Nemcev in Madjarov! Mladočehi doslej niso še priborili narodu s husitsko-argonaviško odpravo zatega runa, toda sebi oslovsko kožo, narodu pa Plenerjeve škorpijone. Spravna pogajanja bodo trajala bajé še teden dnij in se završijo v soboto, potem pa objavite obe stranki obširnejše poročilo.

Dné 27. avgusta 1889. leta zbralo se je v Kolinu ob Labi mnogo vplivnih mož s Polabja, da se posvetojujejo, kako zaprečiti daljše širjenje nevarnega mladočeškega tóka, koji prospeva samo mladočeskemu žurnalističnemu podjetju, narod pa, kakor uči vsakdanja skušnja, oškoduje v njegovih največjih koristih. Na tem shodu se je ukrenilo, založiti „Politično polabsko društvo“, in to se je tudi zveraj uresničilo

v Kolinu. Glavni govor imel je deželni odbornik prof. dr. Bráf o razmerji strank na Češkem. Polabsko društvo ima namen, da bi se v vseh stano-vih vdomačila vzajemnost in duh sloge budil ter oživljal in tem načinom krepile narodne moči. V to svrhu pomožno bode časopisje, dobri spisi, shodi, predavanja in vedenje volitev itd. Da to podpiše vsak prijatelj naroda ne samo za Polabje, kjer je znana nesrečna kriza 2. julija 1889. leta razsajala najhuje, temveč za vse češke pokrajine, je pač umevno. In takega društva bilo je temveč treba, ker se neka vrsta ljudij drví za mamljivim gësлом, koji prija sluhu in čutu, in ne vprašajo, je li ta pot v istini prava, ki vede k prospehu naroda in do boljše bodočnosti.

Na Češkem in med češkim svečeništvom se nahaja dosti prijateljev mnogih takozvanih nemških konservativnih listov, Lienbacherja, Zallingerja itd. Poslednji dogodjaji tu odprli so marsikateremu oči, ker v teh listih kar gomzi napadov na češko duhovščino. Tako n. pr. „Tir. Volksblatt“ dolži češko duhovščino narodne nestrpljivosti in narodnega hujskanja, ker stoji povsodi na čelu ščuvalnih društev „Osrednje Matice šolske“ in narodnih društev, Pošumavske in Severočeske. Češki duhovniki po nemških mestih ustanavljajo češke besede in vsled tega izživljejo nemško stanovništvo. Et meminisse juvat!

Cesar naš pride v spomladi v Krkonoše in ostane tu dlje časa. Tako se poroča iz Hirschperka v pruski Sileziji. Obistini se li ta vest, pozdravljal jo bode vsakdo le z veseljem, kajti češki stanovniki so iskreno udani svoji dinastiji in premilemu vladarju. Daljše bivanje cesarja in članov cesarske obitelji, koje se omejuje povsem na planinske dežele in Ogersko, spojilo bi tesneje iskreno vez, koja spaja stanovništvo Češke do cesarskega roda, in bi blagodejno tudi vplivalo na povzdigo prijateljskih odnosajev med obema narodnima plemenoma te dežele, koja bivata v vkupe v češkem kraljestvu.

Nepovoljno je pričela Morana novo leto 1890. V novega leta dan pokosila je nemila smrt na češkem pesniškem polji lepo, bujno cvetko. Nadarjeni in plodoviti pesnik František Chalupa je prominol nagle smrti v 32. letu dobe svoje. Chalupa spada med mlajše pesniško pokolenstvo in si je s svojo izvornostjo in pesniško dovršenostjo priboril odlično mesto v češki književnosti. O njem se ne more reči, da bi mu bila sreča mila. Življenje njegovo je bila tiha elegija, polna stradanja, skromnosti in samozatajevanja. Chalupa je znan tudi „Slovenčevim“ čitateljem, ker je list priobčil nekoliko njegovih listkov v prevodu.

O češkem pisateljevanji se pravi, da ne more preživiti svojega moža. Isto se lahko reče o sotrudnikih katoliških listov, kakoršen je bil Vaelav Hes, češki novinar in sotrudnik katoliškemu listu „Čech“, ki je te dni umrl v 39. letu dobe svoje; vtila se mu je bila kri. In čuda ni! Posla mnogo, plača skromna, ne zadostujoča v založenje samostalne eksistence. Hes ni imel samo záse skrbeti, temveč za svojo obitelj! Delal je neumorno, delal, da je dodelal! V vredništvu „Čecha“ je posloval 7 let. Pogrebni spreved vodil je glavni vrednik „Čecha“, veleč. g. Kopál, sam. Počivajta v miru!

V dan 3. t. m. vračajo se iz Chuchle v Prago po zamrznjeni Veltavi slušatelj trgovske akademije M. Neradović, medik Iv. Milić, pravnik Velvarský in skladatelj Ivan Ivanišević. Blizu „Labušinke“ udere se led in vsi zginejo pod vodo a k sreči so jih oteli plovei razven Jovana Ivaniševića, kojega so potegnili drugi dan iz vode.

Utopljeni Ivanišević je bil mlad, nadebudni skladateljski talent, ki se je vže drugo leto tu šolal pri mojstru Fibichu. Porodil se je leta 1861. na Cetinji na Črni Gori. Bil je v Belemgradu učitelj in ker se je udeležil protivladnih demonstracij, bil je odstavljen. Na to je pa postal iz političnega agitatorja godbenik neobičajne nadarjenosti, neupognjene energije in umeteljskega duha. V tej dobi je zložil možke zборе in „Lešjaninovo koračnico“, koja je domača po vsej Srbiji in je bila igrana tudi na pariški izložbi. Največjo pozornost je pa vzbudil z „Ljubovanko“, solova pesen z orkestrom (besede Zmajeve), s koje se je prikupil kraljici Nataliji.

Kmalu na to bil je pozvan od vlade, da ga hoče poslati radi glasbenega šolanja na tuje. Dala mu je stipendijo in mu dala na izbir: Rusko ali Češko. Ivanišević odloči se za Prago, koja si je tako omilil, da o slovesu še govoriti ni hotel. Zadnje dni dospeje mu vëst, da je imenovan kapelnikom v Belemgradu. Odlasal je svoj odhod dan za dnevom,

da bi mogel še vrediti svoje zadeve. Revez še slutil ni, da ga čaka predčasna smrt v mrzlih valovih — Veltave

Jugoslovanska godba zgubila je v Ivaniševići neobičajen talent, ki je mnogo obetal. Nekateri Ivaniševićeve skladbe izvajali so tudi na žofinskih koncertih. Ranjki je bil odkrit značaj, iskren in požrtvovalen Slavjan. Njegova vitka in visoka postava, iskrih očí, črnih las in brade, pravi črnogorski tip, napadna je bila Pražanom na šetališčih in v elitnih družbah. Tragična taka usoda! Talent, koji se je takó trdo moral boriti v šoli življenja, na pragu zmage, v najkрасnejšem razvitku mora v predčasni — grob!

Dnevne novice.

(Društvo „Pravnik“ v Ljubljani.) V smislu društvenih pravil sklicuje odbor društva „Pravnika“ redno glavno skupščino za letošnje leto na dan 25. januarja t. l. ob 7. uri zvečer v mestni dvorani z naslednjim dnevnim redom: 1. Nagovor načelnikov. 2. Poročilo blagajnikovo, knjižničarjevo, tajnikovo in odseka za društveni list. 3. Poročilo preglednikov računov. 4. Volitev načelnika, odbornikov, preglednikov računov. 5. Posamezni nasveti.

(Z Dunaja) se poroča, da je bil ondi v sredo prvi shod tajnikov avstrijskih trgovskih zbornic. Navzočni so bili tudi g. ces. svetovalec Ivan Murnik iz Ljubljane, dr. Kautzner iz Gradca in Kupelwieser iz Ljubnega. Predsedoval je dvorni svetovalec Brachelli. Sekcijski načelnik Haardt je pozdravil zborovalce v imenu trgovinskega ministerstva. Izvolili so najprvo več odsekov.

(Slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani) je v svojem občnem zboru dné 4. oktobra 1889 imenovalo g. Antona Nedveda, lastnika zatega križca za zasluge, c. kr. učitelja glasbe na izobraževališči itd., svojim častnim članom v priznanje zaslug za slovensko glasbo, kot izbornemu učitelju, priljubljenemu skladatelju in pospeševalju slovenske glasbene literature na šolskem polji in za slovensko učiteljsko društvo. Te dni mu je deputacija iz odbora izročila lepo izdelano častno diplomu.

(Tržaška vlada) je prepovedala prepeljati ostanke znanega ultratalijanskega pesnika Revere v Trst; bala se je demonstracij. Toda večina mestnega zastopa je sklenila, da se temu irredentovcu postavi spomenik na javnem trgu tržaškega mesta. Manjšina je odločno ugovarjala. Vse lojalno prebivalstvo v Trstu je razburjeno zaradi tega sklepa, ki žali avstrijska čutila. Ta dogodek je vidno kazalo na cesto, po kateri se sprehajajo resnični in nevarni agitatorji, a ne slovenski okoličani.

(Slovensko gledališče.) V dvorani tukajšnje čitalnice bodo jutri igrali igrokaz v dveh dejanjih „Prepozno!“, preložen iz nemščine. V začetku pa veseloigro v enem dejanji „Šolski nadzornik“. Spisal K. Trifkovič, poslovenil M. M.

(Premeščen) je kapelan č. g. Pavel Kramar z Mirne v Žire.

(Proti strupeni rosi) se Vipavci že sedaj pripravljajo; naročili so nad 50 škropilnic. Naj tudi dolenski vinorejci posnemajo ta vzgled.

(Častnim občanom) je imenovala občina Planina pri Vipavi okrajnega glavarja v Postojini g. Friderika viteza Schwarza. — Dalje je občinski zastop na Vinici soglasno izvolil častnim občanom č. g. župnika Jurija Königa.

(Koze) že nekaj časa rassajajo od Celja proti severu ter so se razširile že do Dobrne.

(Nova železnica.) „Wiener Ztg.“ je dné 15. t. m. objavila koncesijo za zgradbo lokalne železnice iz Celja v Velenje. Kakor smo že poročali, sta podjetnika pl. Lapp in Klemensiewicz.

(Slovensko uradovanje.) Iz Makol se poroča, da se je tamošnja posojilnica pritožila pri ces. kr. finančnem ravnateljstvu v Gradci, ker se slovenske vloge še vedno rešujejo nemški. Na to je prišel odgovor, da je finančno ravnateljstvo naročilo c. kr. okrajnemu glavarstvu, naj dotično vlogo gledé dohodarine takoj reši v slovenskem jeziku.

(Novomeška kmetijska podružnica) je na predlog g. R. Dolence sklenila, da bode v novomeškem okraji napravila dva poskusna vinograda z ameriškimi trtami.

(V novi odbor ptujske čitalnice) so bili izvoljeni gg.: Dr. T. Horvat, predsednikom; odborniki pa: Ferdo Raišp, Anton Klobučar, dr. Ploj, dr. Čuček, dr. Jurtela, Anton Gregorič, Luka Kunstek, Davorin Cilenšek, o. Benko Hrtiš in Langerhole.

Odbor je izvolil za podpredsednika in blagajnika g. dr. Jurtelo, za tajnika g. Čilenška.

(Pričetek šol.) Vodstvo tukajšnje c. kr. gimnazije naznanja, da se bode zopet pričel šolski pouk v ponedeljek dné 20 t. m.

(Oskrbovalno vsprejetišče) pri sv. Lenartu v Slov. Goricah je v mesecu decembru imelo 118 gostov-potepencev; troški so znesli 23 gld. 94 kr. Daleč pridemo, ako bode davkoplačevalec gostil barabe!

(V Splitu) je za bripo bolnih nad 2000 ljudij. Od štirinajstih gimnazijskih profesorjev so le trije zdravi.

(Odobreni slovenski katekizmi.) Ministerstvo za uk in bogočastje je z razpisom z dné 5. novembra 1889 na predlog knezoškofijskega ordinarijata lavantinskega odobrilo naslednje znova pregledane in v c. kr. založbi šolskih knjig izdane slovenske katekizme: 1. „Mali katekizem za ljudske šole“, cena 8 kr.; — 2. „Srednji katekizem za ljudske šole“, cena 28 kr.; — 3. „Veliki katekizem za ljudske šole“, cena 50 kr.

(Slavjanski v Zagrebu.) Pevsko društvo „Kolo“ je po svojem predsedniku g. Fr. Arnoldu obrnilo se na Slavjanskega, ki je s svojim zborom znan po celem svetu, da bi priredil dva koncerta v Zagrebu. Društvo je dobilo dovoljen odgovor.

(Premeščeni so): Čast. g. Armin Kapus, kapelan v Žitlah, je premeščen v Pilštanj; na njegovo mesto pride čast. g. Štefan Pivec. Čast. g. Fr. Korošec, kapelan na Planini, pride v Cirkovice.

(Parobrodarstvo ob hrvatski obali.) Ogerski trgovski minister Baross je naročil parobrodarskemu društvu „Adria“, naj bi ustanovilo parobrodarsko črto ob hrvatski, dalmatinski, talijanski in grški obali do Malte. Namen tej črti bi bil, da se v Reki povzdigne izvažanje in uvažanje trgovine.

(Razpisano) je tretje učiteljsko mesto na štiri-razrednici v Radovljici. Plača 450 gld. in stanovanje. Razpisana je dalje učiteljska služba v Zagradci. Plače 400 gld., doklade 30 gld. in stanovanje.

(„Učiteljski Tovariš“) ima v 2. št. naslednjo vsebino: Katerih napak naj se učitelj pri vzgoji šolske mladine izogiba, da doseže svoj namen? — O strahovih.

Raznoterosti.

— Telefonsko zvezo bodo v kratkem otvorili mej Dunajem in Berlinom.

— Hrabrostnih svetinj ima v avstrijski armadi 1435 vojakov, in sicer 105 zlatih, 513 velikih in 817 malih srebrnih svetinj. Mej temi odlikovanci je deset generalov.

Narodno gospodarstvo.

Osuševanje ljubljanskega barja.

Poročilo deželnega poslanca Fr. Povše-ta v XV. seji deželnega zbora.

(Konec.)

Ker bode torej gotovo treba za barjane preskrbeti posojila, treba bo tudi prevzeti deželi poroštvo za točno povračilo, to pa dežela tudi lahko stori, ker ji daje v to oblast deželni zakon z dne 10. aprila 1881. I. o posilnem izterjevanji samopravnih terjatev deželnih ali skladosnih zakladov. Prav tako ima deželni zastop po zakonu z dne 23. avgusta 1877. pravico, da naloži priklade od hektarja na barji na leto do 2 gld.

Napominano osuševalno delo mogoče bi bilo izvršiti v teku petih let, in sicer v 1. letu vršila bi se pripravljavna dela v 2. in 3. letu poglobila bi se struga Ljubljanice po mestu, v 4. in 5. letu pa struga Gruberjevega grabna.

Slavna zbornica! odločiti se je nam, ali prevzamemo prispevek 12% vse potrebnosti in sploh vse to delo kot deželno podjetje. Ako jemljemo ozir na poslednje velike povodnji posebno poslednjih dveh let, in če hočemo, da se toliko lepega ravnege, po svoji kakovosti toliko sposobnega plodovitega sveta trajno zboljša, ter s tem ne stotinam, pač pa tisočem prebivalstva omogoči eksistenca, ako hočemo zabraniti, da sedanjim barjanom ohranimo njih dom, ako hočemo, da naše glavno mesto in njega toliko

lepa okolica postane še lepša in zdravejša, ter da nam postane konečno barje res nekaki Banat, kakor so naši predniki, ki so nemalo storili za barje, vedno upali, posledica vsemu temu mora biti, da se brez odlašanja prične prepotrebno osuševalno delo. V večrajšnji seji slišali smo poročevalca upravnega odseka tožiti, kako se trumoma izseljuje naše ljudstvo v daljno Ameriko in da se skuša zabraniti mu to izseljevanje. Dajmo našemu ljudstvu zboljšati rodno njih in našo zemljo, katere itak nihče ne zapušča rad, ne da ga beda v to sili, in prav s projektiranim osuševanjem barja storili bomo veliko delo izboljšanja, lep nad 25.000 oralov znašajoči kos bomo trajno zboljšali in s tem mnogim pridnim rojakom dali možnost povoljne eksistence; in ako vzamemo v pošt, da skoro $\frac{4}{5}$ vseh stroškov prevzame visoka državna uprava in pa barjani, ki morajo pri prevzemanju tolikih žrtet biti prepričani o uspešnosti nameravanega podjetja, torej da preostaje le $\frac{1}{5}$ deželi in mestu ljubljanskemu, pač je posledica, da tudi slavni deželni zastop ne odtegne svoje pomoči tako imenitnemu deželnemu podjetju, marveč da tudi se izreče sodelovati v to lepo svrhu. Zato prosim v imenu združenih odsekov, finančnega in gospodarskega, da blagovoli slavni deželni zbor preiti v nadrobno razpravo in posvetovanje predloženega načrta, ter da smatra to celo podjetje kot deželno, in vse potrebno ukrene v konečno izvršitev napominanega izsuševalnega podjetja.

Predlogi, katere imam čast v imenu združenih odsekov zastopati, pa so sledeči:

1. Načrt zakona o doneskkih, s katerimi morajo dežela Kranjska, deželno stolno mesto Ljubljana in zemljiški posestniki barja prispevati k stroškom del za njega osuševanje, se potrjuje.

2. Deželnemu odboru se naroča, da temu zakonu izprosi Najvišje potrjenje.

3. Deželnemu odboru se naroča, storiti brez odlašanja potrebne korake pri visoki c. kr. vladi, da izposluje pri visoki c. kr. državni upravi ustavnim potom:

a) državno podporo, znašajočo 50% vseh stroškov; b) neobrestno posojilo v znesku 300.000 gold. za močvirske posestnike;

c) oprave od kolekov in pristojbin glede listin in pravnih opravil, ki bi bila potrebna vsled tega podjetja;

d) privoljenje, da se sme razpoložljivi del obstoječega močvirskega zaklada na račun doneska močvirskih posestnikov porabiti, tako da bode s priloženim načrtom zakona nameravano osuševanje barja zagotovljeno, da se bodo dela, ako bo mogoče, pričela 1. 1890. ter zvršila v teku naslednjih štirih let.

4. Deželni odbor se pooblašča, da zaslavišavi druge udeležence sklene z visoko c. kr. državno upravo v smislu sklenjenega načrta deželnega zakona za izvršitev izboljševalnega dela potrebni dogovor in da torej stori potrebne korake, pri tem najskrbnejše varujoč koristi dežele in izboljševanja.

5. Deželni odbor se pooblašča, da za slučaj, ko bi bilo treba posojila za barjane najeti, prevzame v imenu dežele poroštvo do najvišjega zneska 300.000 gld. za dogovorjeno poplačilo tega posojila s tem, da uporablja določila § 6. tega zakona in sploh vse previdnosti.

Telegrami.

Dunaj, 16. januarija. V današnji seji pravne konferencije so končali posvetovanje o pravosodju in jeziku pri samoupravnih oblastnjah. Prihodnja seja jutri.

Dunaj, 17. januarija. V imenu izvrševalnega odbora nemško-čeških deželnih poslancev razpošilja dr. Schmeykal izjavo, da je z ozirom na vršče se pravne obravnave v 26. dan januarija sklicani topliški strankini shod na kratko dōbo preložen. Dan, kdaj se bo vršil, naznanjen bo po dovršeni pravni obravnavi.

Belgrad, 16. januarija. Več odličnih srbskih oseb je dobilo ruska odlikovanja. Vest, da namerava Rusija prevzeti jamstvo za zadnjo srbsko posojilo, je izmišljena.

Madrid, 16. januarija. Kakor poluurno zatrjujejo, prebolel je kralj.

London, 16. januarija. „Times“ in „Morningpost“ ugodno pišeta o pruskem prestolnem govoru. Okoliščina, da so razmere Prusije k vsem inozemskim državam prijateljske, je jako velike važnosti za ohranitev miru.

Umrli so:

14. januarija. Gabrijela Svetic, posestnikova hči, 9 mes., Poljanska cesta 63, pneumonia.

V bolnišnici:

14. januarija. Anton Černe, gostač, 52 let, gangraene senilis.

15. Frane Kadunc, delavec, 19 let, jetika.

Tuji.

15. januarija.

Pri *Stona*: Albrecht iz Trsta. — Boyer pl. Berghof, arhitekt, z Dunaja. — Hladek, gozdar, iz Kočevja. — Maurizio, trgovec, z Dunaja.

Pri *Mateu*: Gasser, enoletni prostovoljec, iz Trsta. — Kulpacher, Fuchs, Engel, Zimmerman in Freiburger, potovalci, z Dunaja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	razkoma v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	740.9	-5.4	brezv.	oblačno	
16. 2. u. pop.	740.1	1.0	sl. svzh.	jasno	0.0
9. u. zveč.	741.1	-3.2	"	"	"
Srednja temperatura -2.5° za 0.3° pod normalom.					

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

17. januarija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	88	gld.	15	kr.
Srebrna " 5% " 100 " 16 %	88	"	35	"
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109	"	85	"
Papirna renta, davka prosta	101	"	60	"
Akcije avstr.-ogerske banke	932	"	—	"
Kreditne akcije	325	"	25	"
London	117	"	90	"
Srebro	—	"	—	"
Francoski napoleond.	9	"	33 1/2	"
Cesarski cekini	5	"	56	"
Nemške marke	57	"	62 1/2	"

Ribje olje s **katranom** **lekarja Piccoli-ja** v Ljubljani se lahko uživa in prebavlja, tolaži kašelj, olajša odkašljevanje; bolnik, uživajoč ga, se sploh boljše počuti in dobi slast do jedi. Steklenica 80 kr. Vnanja naročila izvršujejo se z obratno pošto. (6)

IVAN JAX
v Ljubljani.
Velika zaloga šivalnih strojev.
(20-11)

Cenike pošiljam zastoj in franko.

Lekarna Trnkóczy
zraven rotovža v Ljubljani
prodaja in vsak dan s prvo pošto razpošilja
najboljša domača zdravila.

Marijacejske kapljice
za želodec,

katerim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje. Imajo izvrsten uspeh pri vseh boleznih v želodcu in so neprekosljivo sredstvo zoper: pomanjkanje slasti pri jedi, slab želodec, urák, vetrove, kóliko, zlatenico, bljuvanje, glavoból, krč v želodcu, blitje srea, zabasanje, bolezní na vranici in na jetrih, zoper zlato žilo in gliste. 1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gold., 5 tucatov samo 8 gl. (5)

ČEBELNO-VOŠČENE SVEČE
prodaja in razpošilja **PAVEL SEEMANN** v Ljubljani.